

"O‘ZBEKISTON - 2030" STRATEGIYASINI AMALGA OSHIRISH YO‘NALISHLARI VA ISTIQBOLLARI - YOSHLAR NIGOHIDA"

RESPUBLIKA ONLAYN ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MAQOLALAR TO‘PLAMI

“MAMLAKATNI QUDRATLI, MILLATNI BUYUK QILADIGAN
KUCH BU — ILM-FAN, TA‘LIM VA TARBIYADIR”
SHAVKAT MIRZIYOYEV

TOSHKENT 2024

Tahririyat kengashi raisi:

Sherzod Mustafakulov
iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bosh muharrir:

Odil Qo'ysinov
pedagogika fanlari doktori, professor

Tahririyat kengashi mas'ul kotibi:

Oybek Raximberdiyev , Tolibjonov Xurshidbek

Sahifalovchi-dizayner:

Azizbek Abdullayev

Kengashi a'zolari

Saidahrur G'ulomov

Iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Marat Raxmutlaev

Texnika fanlari doktori, professor

Baxtiyor Salimov

Iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Olim Murtazayev

Iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shavkat Hasanov

Iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Petri Juhani Raivo

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pekka Auvinen

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Alisher Jo'rayev

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Nizomiddin Urmonov

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Mahmadsiddik Amonboyev

Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Bruno Dallago

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Kobil Ruziyev

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ihtiyor Bobojonov

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Odiljon Abdurazzakov

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Nuriddin Murodullayev

Xalqaro Nordik universiteti prorektori

Mirza Tulaev

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Xasan Sabirov

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Zulfiya Xamidova

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Lochin Raxmonov

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Musoxon Isakov

Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Maxammadmurod Shomirzayev

Pedagogika fanlari doktori, professor

Xusniddin Jo'rayev

Pedagogika fanlari doktori, professor

Qurbonniyoz Panjiyev

Pedagogika fanlari doktori, professor

Dilafro'z Miraliyeva

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Nigora Lutfullayeva

Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Dilshod Nasriddinov

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sherzod Eraliev

Siyosiy fanlari doktori (DSc)

environmental protection. Through strategic planning, investment in infrastructure, international cooperation and public engagement, Uzbekistan can overcome water scarcity and ensure a more sustainable future for its people and environment.

References:

1. World Resources Institute. (<https://www.wri.org/>) Published statistics on water scarcity in Uzbekistan.
2. <https://my.gov.uz/oz/service/263> Official prices in the sector of organizations on wages
3. Economic Review. No. 10 (238). 2019. p. 21.
4. Gusev L. Water-energy problems of Central Asia and ways to address them // Bulletin of MGIMO University. 2013.6 (33). p. 36.
5. Zakharova K. Water-energy issues in Central Asia today // Concerns of the post-Soviet space. 2018.5 (3). p. 302.
6. <https://www.gazeta.uz/ru/2019/08/08/water-stress>
7. <https://www.osce.org/ru/uzbekistan/75577?download=true>
8. <https://nuz.uz/fotoreportazh/34743-aralskoe-more-a-sdelany-li-vyvody.html>
9. <http://www.water.gov.uz/ru/posts/1545735855/396>
10. <https://regulation.gov.uz/ru/document/8839>
11. <http://eco.uz/ru/novosti/10891-obrashchenie-ekologicheskoy-partii-uzbekistana-k-shirokoj-obshchestvennosti-o-provendenii-ekonedeli-pomoshch-aral>

“O‘ZBEKISTON – 2030” STRATEGIYASINI AMALGA OSHIRISH ISLOHOTLAR TENDENSIYASI SIFATIDA

Shirinov Anvar Qanoatovich¹

¹*falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)*

Buxoro davlat universiteti «Yurisprudensiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar» kafedrasida dotsenti.

Email: anvarsh@yahoo.com

Kalit so'zlar: islohot, barqaror rivojlanish, strategiya, loyiha, hujjat, samaradorlik, modernizatsiya

Annotatsiya: Mazkur maqolada «O‘zbekiston – 2030» strategiyasini amalga oshirishdagi islohotlar tendensiyasi Birlashgan Millatlar Tashkilotining Barqaror Rivojlanish Maqsadlari nuqtai nazaridan tahlil etilgan.

Ключевые слова: реформа, устойчивое развитие, стратегия, проект, документ, эффективность, модернизация

Резюме. В данной статье анализируется тенденция реформ в реализации стратегии «Узбекистана – 2030» с точки зрения Целей Устойчивого Развития Организации Объединенных Наций.

Keywords: reform, sustainable development, strategy, project, document, efficiency, modernization

Abstract. The following article analyzes the tendencies of reforms in the implementation of the strategy of Uzbekistan – 2030 from the point of view of the Sustainable Development Goals of United Nations.

Global siyosatda O‘zbekistonning oshib borayotgan o‘rni, mamlakatimiz iqtisodiyotiga zarur bo‘lgan investitsiyalar, energetika sohalari bo‘yicha hamda huquqiy sohasidagi axborot xavfsizligi, parlamentarizm va shu kabi davlat sohalarini rivojlantirish yuzasidan tajriba muhim. «O‘zbekiston – 2030» strategiyasini hayotga tatbiq etish va uning maqsadli ko‘rsatkichlariga erishish barcha davlat organlari va tashkilotlari faoliyatida eng ustuvor vazifa etib belgilangani va mazkur bu masalada ularning dastlabki boshliqlariga shaxsiy mas‘uliyat yuklatilgani ta’kidlab o‘tildi. Strategiyani hayotga kechirish bo‘yicha birinchi navbatdagi chora-tadbirlar hamda 2024-yilga tayyorgarlik ko‘rish masalalari belgilab berildi. Vazirlar Mahkamasi mas‘ul xodimlari Strategiyadagi vazifalarni birgalikda va o‘z vaqtida amalga oshirish yuzasidan har tomonlama qo‘llab-quvvatlashga tayyor ekanini bildirishdi. O‘zbekiston hukumati xalqaro hamkorlar Jahon banki va boshqa tashkilotlar ko‘magida izchil islohotlarni amalga oshirmoqda.

Yashash manzilgohlarini Internet tarmog‘iga bog‘lanish darajasi, keng tarmoqli ulanish kanallarini 2,5 milliongacha ko‘paytirish ko‘zda tutilib, 20 ming kilometr yuqori sifatli optik aloqa liniyalarini qurish va mobil aloqa tarmoqlarini taraqqiy ettirish orqali 78 %dan 95 %ga oshiriladi;

Mintaqalarni madaniy, ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiy ettirishning barcha sohalarida 400 dan ortiq axborot tizimlari, elektron xizmatlar va dasturiy mahsulotlarning joriy etilishi nazarda tutilgan;

587 ming kishini, bularning orasidan «Bir million dasturchi» loyihasi bo‘yicha 500 ming nafar yoshlarni qamrash orqali kompyuter dasturlash asoslariga o‘qitish ishlari amalga oshiriladi;

Iqtisodiyotning turli sohalari va tarmoqlaridagi muassasalarda boshqaruv, ishlab chiqarish va logistika jarayonlarini dasturlashtirish orqali 280 dan ziyod axborot tizimlari va dasturiy kontentlar joriy etilmoqda. Bunda «Raqamli idora» loyihasini amalga oshirish ishlari olib borilmoqda.

2023 yil 11 sentabrda «O‘zbekiston — 2030» strategiyasining tasdiqlanishi muhim hodisa bo‘ldi. Mazkur hujjat «Yangi O‘zbekistonni rivojlantirish strategiyasini amalga oshirish jarayonida to‘plangan tajriba va jamoatchilik muhokamasi natijalari asosida» amalga oshirilgan. “Yangilangan konstitutsiyaviy-huquqiy sharoitda asosiy yo‘nalishlarni takomillashtirish va mamlakat taraqqiyoti va amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlarni yangi bosqichda implementatsiya qilish zarurligi” qayd etilgan. «O‘zbekiston — 2030» strategiyasida quyidagi asosiy direktiv yo‘nashlar o‘z ifodasini topgan [1].

Barqaror iqtisodiy rivojlanish vositasida jahon miqyosida yuqori daromadli davlatlar orasiga kirib borish; xalq manfaatlari va umumjahon standartlarga to‘liq javob beradigan tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini, ta’lim standartlarini yaratish; aholi uchun qulay ekologik sharoitlar yaratish; aholiga xizmat qiluvchi adolatli va zamonaviy davlat qurish; davlat suvereniteti va xavfsizligini kafolatlangan shaklda

ta'minlash; barqaror iqtisodiy rivojlanish orqali o'rtadan yuqori daromadli mamlakatlar qatoriga qo'shilish; aholi manfaatlari ehtiyojlari va xalqaro standartlarga to'la mos keladigan madaniy, ta'lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya standartlarini bunyod etish; fuqarolar uchun qulay ekologik sharoitlar yaratish.

Mazkur hujjatda barqaror iqtisodiy o'sish orqali daromadi o'rtachadan yuqori bo'lgan davlatlar qatoridan o'rin olish, aholi talablariga va xalqaro standartlarga to'liq javob beradigan ta'lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilish, aholi uchun qulay ekologik sharoitlarni yaratish, aholi xizmatidagi adolatli va zamonaviy davlatni barpo etish, davlatning siyosiy suvereniteti va barqaror xavfsizligini kafolatli ta'minlash kabi asosiy fikrlar aks etgan. Mazkur orzu-umidlar, ideallarni ro'yobga chiqarish yo'lida "O'zbekiston – 2030" strategiyasi miqyosida 100 ta maqsad va 2030 yilgacha erishiladigan maqsadlarning natijadorlik indikator ko'rsatkichlari belgilandi. «O'zbekiston – 2030» strategiyasining ustuvor yo'nalishlari va samaradorlik ko'rsatkichlari oson qabul qilish, idrok qilish uchun mos shaklda ifodalangan bo'lib, unda 5 ta dokzab yo'nalish bo'yicha 100 ta ustuvor maqsadni nazarda tutadigan Jamoatchilik muhokamasi 2023 yil 9 avgustga qadar davom etdi [2].

BMTning Barqaror rivojlanish maqsadlari bo'yicha reytingga asosan O'zbekiston 2023 yilda 166 ta mamlakat orasida 69-o'rinni egalladi va mamlakatimiz 2022 yil bilan taqqoslaganda o'z o'rnini sakkiz pozitsiyaga ko'tardi. Statistika agentligi tomonidan taqdim etilgan ma'lumotlarga ko'ra, 2023 yilda amalga oshirilgan "SDG index" hisobotiga ko'ra O'zbekiston Respublikasida Barqaror rivojlanishning 10 ta maqsadlari borasidagi indikatorlarda ijobiy tendensiyalar amalga oshirilgan. O'z o'rnida, BMTning Barqaror rivojlanish maqsadlariga hamohang bo'lgan «O'zbekiston – 2030» strategiyasiga muvofiq hayotga tatbiq qilinayotgan islohotlarga to'liq qonunchilik hujjatlari mamlakatimiz har tomomlana kamol topishiga xizmat qilmoqda.

Strategiya beshta ustuvor yo'nalishni qamrab oladi: har bir fuqaroga o'zining salohiyatini to'liq amalga oshirish uchun tegishli mos sharoitlar yaratish; barqaror iqtisodiy o'sish orqali aholi farovonligini ta'minlash; atrof-muhitni muhofaza qilish va suv resurslarini tejash; xalq manfaati yo'lidagi davlat boshqaruvini tashkil etish, qonun ustuvorligini va ijodkorligini ta'minlash; «xavfsiz va tinchliksevar davlat» prinsipiga rioya qilgan izchil siyosat davom ettirilmoqda. Mazkur strategiyani implementatsiya qilish va uning maqsadli ko'rsatkichlariga yetish respublikamizdagi barcha davlat muassasalari va tashkilotlari uchun ustuvor vazifa deb e'lon qilindi. «O'zbekiston — 2030» strategiyasini amalga oshirish bo'yicha tashkil etilgan Respublika komissiyasiga bosh vazir Abdulla Aripov rahbarlik qilgan. Komissiya har olti oyda prezidentga hujjat ijrosi haqida hisobot berib bordi. Kelgusi 7 yilda mamlakatning asosiy rivojlanish vazifalarini belgilab beruvchi «O'zbekiston –2030» strategiyasi va uni amalga oshirishning chora-tadbirlari loyihalari regulation.gov.uz va 2030.strategy.uz portallarida keng afkor ommaning muhokamasi uchun joylashtirildi [3].

«O'zbekiston – 2030» strategiyasi mamlakatimizda 2030 yilgacha amalga oshirilishi ko'zda tutilgan insonparvar islohotlarning kerakli huquqiy-siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy, ilmiy, ma'rifiy asoslarini yaratib berishga qaratilgan. Ushbu strategiya beshta ustuvor yo'nalish borasida 100 ta muhim maqsadni o'z ichiga qamrab olib bu o'z navbatida respublikamizda islohotlar samaradorligini tez

suratlarda oshirish, barqaror iqtisodiy rivojlanish vositasida daromadi yuqori bo'lgan davlatlar qatoridan joy olish, xalq manfaati yo'lida adolatli va zamonaviy davlatni barpo etishdek ulug'vor maqsadlarga xizmat qiladi. Strategiyaning har bir yo'nalishini tahlil qiladigan bo'lsak, inson qadrini ulug'lash, xalqimizni rozi qilish, munosib turmush sharoiti bilan ta'minlash kabi buyuk maqsadlar va vazifalarning ko'zlanganini ko'rish mumkin. 2030 yilgacha bo'lgan muddatda iqtisodiyot hajmini

2 barobar oshirish va «daromadi o'rtachadan yuqori bo'lgan davlatlar» qatoridan o'rin olish asosiy vazifa sifatida e'tirof etilgan. Strategiyada 2030 yilgacha yillikda yalpi ichki mahsulot hajmini 160 mlrd USDga va aholi jon boshiga taqsimlangan daromadlarni 4 ming USDga yetkazish nazarda tutilgan. O'zbekiston

Respublikasining investitsiyaviy jozibadorligini yanada oshirish va qimmatli qog'ozlar bozorini jadal taraqqiy ettirish, qayta tiklanadigan energiyadan foydalanish ko'rsatkichlarini keskin oshirish, «yashil iqtisodiyot»ga o'tish, iqtisodiyot tarmoqlari va aholini zarur energiya zahiralari bilan uzluksiz ta'minlash kabi chora-tadbirlar belgilangan. Strategiyada qishloq xo'jaligidagi hosildorlik va rentabellik darajasini keskin oshirish borasida bir necha vazifalar belgilab qo'yilgan.

Mazkur islohotlar qatorida «O'zbekiston — 2030» strategiyasining Birlashgan Millatlar Tashkilotining «Barqaror rivojlanish maqsadlari»ga muvofiq amalga oshirilishi bo'yicha tahlilni jamoatchilik bilan birgalikda o'tkazish, natijalarini e'lon qilib borish tizimining yo'lga qo'yilgani muhim voqea sifatida qabul qilindi.

«O'zbekiston — 2030» strategiyasida quyidagi ustuvor maqsadlar va vazifalar aks ettirildi:

aholi talablariga va xalqaro standartlarga to'liq javob beradigan ta'lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilish;

barqaror iqtisodiy o'sish orqali daromadi yuqori bo'lgan mamlakatlar qatoridan o'rin olish;

aholi uchun qulay ekologik shart-sharoitlarni yaratish;

xalq xizmatidagi adolatli va zamonaviy davlatni barpo etish;

mamlakatning suvereniteti va xavfsizligini kafolatli ta'minlash.

maktabgacha ta'lim tizimini yangi bir sifat bosqichga olib chiqish va bolalarning to'liq qamrab olinishini ta'minlash;

umumiy o'rta ta'lim tizimida «Ta'lim uchun qulay muhit» dasturini amalga oshirish;

professional ijtimoiy xizmatlarni ko'rsatish tizimini tubdan takomillashtirish;

xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash tizimini kuchaytirish, ularning huquq va qonuniy manfaatlarini ta'minlash, ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy faolligini oshirish va gender tenglikni ta'minlash ham nazarda tutilgan.

Mazkur islohotlar pirovard natijada ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarni manzilli dasturlar asosida olib borishga imkon yaratadi. Bu aholiga xalqaro standartlar asosida turli xizmatlarning ko'rsatilishini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://lex.uz/ru/docs/-6600413>. “O‘zbekiston — 2030” strategiyasi to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 11.09.2023 yildagi PF-158-sonli Farmoni.
2. https://uza.uz/ru/posts/strategiya-uzbekistan-2030-usilivaetsya-rol-parlamenta-i-politicheskix-partiy_551010. Стратегия «Узбекистан -2030»: усиливается роль парламента и политических партий
3. https://uza.uz/uz/posts/barqaror-rivozhlanish-maqsadlariga-uygun-huzhzhat_570183 Барқарор ривожланиш мақсадларига уйғун ҳужжат

O‘ZBEKISTONNING IJTIMOIIY DAVLAT SIFATIDAGI MAQOMINI YUKSALTIRISHDA “O‘ZBEKISTON – 2030” STRATEGIYASINING O‘RNI

Xoliqov Lazizjon Maxmud o‘g‘li¹

¹*Buxoro davlat universiteti dotsenti*

Falsafa fanlari bo‘yicha falsafa doktori

Annotatsiya: Mazkur maqolada O‘zbekistonning ijtimoiy davlat sifatidagi maqomini yuksaltirishda “O‘zbekiston – 2030” strategiyasining o‘rni va ahamiyati yoritib berilgan.

Kalit so‘zlar: “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi, ijtimoiy himoya tizimi, professional ijtimoiy xizmatlar, kam ta‘minlangan oilalar farovonligi, nogironlarni qo‘llab-quvvatlash tizimi, fuqarolik jamiyati tashkilotlari, bolalarni ijtimoiy himoya qilish tizimi, xotin-qizlarni qo‘llab-quvvatlash tizimi.

“O‘zbekiston – 2030” strategiyasi bu eng avvalo, O‘zbekistonni 2030 – yilgacha zamonaviy, raqobatbardosh va barqaror iqtisodiyotga ega davlatga aylantirishga qaratilgan strategik rivojlanish rejasidir. 2023-yil 11-sentabrda “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni [1] qabul qilindi. Strategiyaning asosiy yo‘nalishlari iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish, infratuzilmani rivojlantirish, yangi ish o‘rinlari yaratish, innovatsiyalar va ijtimoiy farovonlikni oshirishdan iboratdir. “O‘zbekiston – 2030” strategiyasida aholi talablariga va xalqaro standartlarga to‘liq javob beradigan ta‘lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilish bo‘yicha bir qancha strategik vazifalar belgilab berilgan.

Jumladan, professional ijtimoiy xizmatlarni ko‘rsatish tizimini tubdan takomillashtirish bo‘yicha salmoqli ishlar amalga oshirilmoqda.

O‘zbekistonda professional ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish tizimi jamiyatning ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlari, ya‘ni keksalar, nogironlar, bolalar, kam ta‘minlangan oilalar farovonligi va hayot sifatini oshirishga qaratilgan. O‘zbekiston hukumati muhtojlarga sifatli va qulay ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatishni ta‘minlash maqsadida turli dastur va siyosatlarni amalga oshirmoqda.